

GAMBA SONATAS

**KRZYSZTOF
FIRLUS**

VIOLA DA GAMBA

ANNA FIRLUS

HARPSICHORD

DUX

Recording Producers

Zrealizowano w ramach stypendium Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury

Partner: Katowice – Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek
www.miasto-ogrodow.eu

Składamy serdeczne podziękowania za pomoc w realizacji niniejszej płyty: Dyrekcji Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, Wojciechowi Marcowi, Magdalenie Hałas, Arturowi Malke „Art In Motion”, Stanisławowi Pielczykowi oraz Anecie Bartnickiej.

© DUX, DUX 1471, 2018

Nagranie zrealizowano w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach w październiku i listopadzie 2017 r. | Recorded at the seat of the Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice, October & November, 2017.

Krzysztof Firlus gra na wioli da gamba wykonanej w warsztacie Igora Przybyło w 2009 r. (kopia wioli da gamba Michela Colichona z 1693 r.) | Krzysztof Firlus plays on a bass viol by Igor Przybyło, 2009 (after Michel Colichon, 1693).

Anna Firlus gra na na klawesynie wykonanym w pracowni Matthiasa Kramera w 2016 r. (powstałym z inspiracji XVIII-wiecznymi niemieckimi instrumentami Christiana Zella i Hieronymusa Hassa) ^{[1]-[4]} & ^{[9]-[11]} oraz na klawesynie wykonanym w manufakturze J.C. Neuperta (powstałym z inspiracji francuskim instrumentem F.É. Blancheta z 1737 r.) ^{[5]-[8]} & ^{[12]-[14]}

Anna Firlus plays on a harpsichord by Matthias Kramer, 2016 (inspired by 18th-century German instruments by Christian Zell & Hieronymus Hass) ^{[1]-[4]} & ^{[9]-[11]} and on a harpsichord by J.C. Neupert (inspired by the French instrument by F.É. Blanchet, 1737) ^{[5]-[8]} & ^{[12]-[14]}.

WOJCIECH MARZEC Reżyseria nagrania, montaż, mastering | Recording supervision & sound engineering, editing, mastering

MICHAŁ KUBICKI Tłumaczenia | Translations

MAGDALENA HAŁAS Zdjęcia | Photos

AGNIESZKA ZAKRZEWSKA Projekt graficzny | Graphic design

RAFAŁ DYMERSKI Skład | Page layout

MARCIN TARGOŃSKI Redakcja i koordynacja projektu | Editing & Project Management

DUX Recording Producers

Morskie Oko 2, 02-511 Warsaw, Poland | www.dux.pl, e-mail: dux@dux.pl

GAMBA

SONATAS

**KRZYSZTOF
FIRLUS**

VIOLA DA GAMBA

ANNA FIRLUS

HARPSICHORD

W 1741 roku wybitny szwajcarski matematyk – Leonhard Euler – w pracy pt. „*Solutio problematis ad geometriam situs pertinentis*” opublikował rozwiązanie zagadki, którą bezskutecznie usiłowali rozwiązać mieszkańcy Królewca. Jej treść brzmiała następująco: „*Czy można po siedmiu mostach łączących dzielnice miasta (Nördliches Ufer, Insel Kneiphof, Südliches Ufer, Insel Lomse) z wyspą na Pregole odbyć spacer w taki sposób, by przejść kolejno przez wszystkie mosty, nie przechodząc po żadnym z nich więcej niż jeden raz?*”. Odpowiedź naukowca była przecząca ze względu na nieparzystą liczbę wylotów mostów. Rozwiązując tzw. „Zagadnienie mostów królewieckich” za pomocą schematu rozrysowanego na mapie, Euler dał podwaliny nowemu działowi matematyki, a dziś także informatyki, zwanemu teorią grafów.

W tym samym roku, w Królewcu właśnie, urodziło się najmłodsze z dwanaścioru dzieci pruskiego organisty polskiego pochodzenia Gottfrieda Podbielskiego – Christian Wilhelm. Niestety informacje na temat jego życia są niezwykle skąpe. Jako szesnastoletni chłopiec rozpoczął studia teologiczne, a w 1763 roku objął po ojcu posadę organisty katedralnego. Wiadomo również, iż wykladał teorię muzyki na Uniwersytecie w Królewcu. Warto zaznaczyć, iż na tej samej uczelni od 1770 roku katedrą logiki oraz matematyki kierował sam Immanuel Kant; szansa więc, że obaj panowie się znali, jest stosunkowo duża. Do grona studentów, uczęszczających na prowadzone przez Podbielskiego zajęcia ze sztuki kontrapunktu zaliczał się m.in.

Ernst Theodor Amadeus Hoffmann – późniejszy wybitny niemiecki poeta i pisarz romantyczny, ponadto prawnik, kompozytor i krytyk muzyczny (publikujący w „*Leipziger Allgemeine Zeitung*” pod pseudonimem „*Johann Kreisler*”) Hoffmann był gorącym orędownikiem zapomnianej wówczas twórczości J.S. Bacha). Zasłynął on nie tylko jako twórca opowiadania *Dziadek do orzechów* czy jeden z prekursorów fantastyki grozy, ale także jako twórca pierwszej opery romantycznej – *Andyna*. Ponadto cieszył się opinią znakomitego bajora, co zilustrował w swej operze zatytułowanej *Opowieści Hoffmanna* Jacques Offenbach. Postać Ch.W. Podbielskiego wspomina Hoffmann w swej powieści satyrycznej *Kota Mruczysława poglądy na życie*, która z kolei stała się inspiracją dla Roberta Schumanna (8 miniatur fortepianowych *Kreisleriana*) oraz Johannesa Brahmsa (kompozycje podpisywane „*Johannes Kreisler, jun.*”).

Christian Wilhelm pozostawił po sobie dwa albumy, zawierające łącznie dwanaście sonat fortepianowych (wydane w 1780 i 1783 roku w Rydze) oraz zbiór *Miniatury na klawesyn i głos* (wydane w 1783 roku w Królewcu). Utrwalona na niniejszej płycie *Sonata G-dur* to jedyne dzieło kompozytora, przeznaczone na wiole da gamba – instrument, który w tym czasie tracił już swą popularność, coraz częściej będąc zastępowany wiolonczelą. Rękopis utworu został zniszczony podczas II Wojny Światowej; szczęśliwie zachowała się jego kopia, sporządzona przez niemieckiego wiolonczelistę – Franza Kirchbergera. Dzieło to zarówno stylistycznie,

jak i formalnie, nawiązuje do stylu *galant* spod znaku kompozytorów berlińskich, zwłaszcza zaś Carla Philippa Emanuela Bacha, natomiast układ części wolna – szybka – szybka to z kolei forma tzw. sonaty berlińskiej, z upodobaniem uprawiana przez muzyków działających w dworze króla Fryderyka II Wielkiego. Nie dysponujemy żadnymi informacjami jakoby Christian Wilhelm grał na violi; mimo to jego *Sonatę* charakteryzuje bardzo wirtuozowskie i idiomatyczne traktowanie instrumentu.

Zastanawiające jest również, dla kogo mogła powstać czteroczęściowa (w formie *da chiesa*) *Sonata A-dur* na violę da gamba i basso continuo autorstwa jego wujka – Christiana Podbielskiego – organisty Kościoła Staromiejskiego oraz kościoła w Löbenicht – dzielnicy Królewca. Od 1700 roku studiował on na królewieckim Uniwersytecie Albrechta, ufundowanym w 1560 roku przez króla Polski Zygmunta Augusta. Od 1731 roku objął stanowisko organisty w Katedrze Matki Bożej i św. Wojciecha w Królewcu, gdzie od XVI do XVIII wieku odbywały się również polskie nabożeństwa ewangelickie, odprawiane przez duchownych z kościoła św. Mikołaja, usytuowanego w dzielnicy Steindamm. Znajomość instrumentu, umiejętne stosowanie w *Sonacie* dwudźwięków, czy nawet akordów, skłania do postawienia hipotezy, iż – jeżeli nie sam kompozytor – ktoś w jego otoczeniu prawdopodobnie grał na violi. Warto jednocześnie nadmienić, że w latach 1733 – 1736, czyli aż do abdykacji, przebywał w Królewcu król Polski Stanisław Leszczyński, o którym wiemy, iż z upodobaniem

grał na sopranowej odmianie tego instrumentu (oryginalna gamba króla znajduje się obecnie w Muzeum Czartoryskich); niewykluczone zatem, że sięgał on również po basową violę da gamba. Na to jednak, że ten iście telemannowski w stylu utworów mógł powstać właśnie dla niego, bądź z myślą o nim, dowodu nie ma.

O ile manuskrypty do wyżej opisanych dzieł nie zachowały się do naszych czasów, o tyle *Sonata G-dur* na violę da gamba i klawesyn obligato BWV 1027 jako jedyna z trzech skomponowanych na ten zestaw instrumentów przez Jana Sebastiana Bacha przetrwała w manuskrypcie. Mimo to i z tym utworem wiążą się pewne wątpliwości. Pierwszą z nich jest kwestia chronologiczna: koegzystencja opartej dokładnie na tym samym materiale muzycznym *Sonaty triowej G-dur* na dwa flety traverso i basso continuo BWV 1039 skłania do postawienia pytania: która wersja powstała jako pierwsza? Która z nich jest transkrypcją, a która oryginałem? Druga kwestia dotyczy czasu i miejsca powstania *Sonaty*. Do niedawna sądzono, iż powstała ona podczas pobytu Bacha w Köthen w latach 1717 – 1723, prawdopodobnie dla przyjaciela – Christiana Ferdinanda Abla – znakomitego gambisty i wiolonczelisty *Hofkapelle* w Köthen. Bardziej prawdopodobna jednak wydaje się być wersja, iż trzy sonaty na gambę i klawesyn skomponowane zostały około roku 1740 w Lipsku, gdzie Bach przebywał w latach 1723 – 1750. Niewykluczone, iż inspiracją mógł być Abel – jednak nie Christian Ferdinand, a jego syn, uznawany obecnie za ostatniego wirtuoza violi da gamba – Carl

Friedrich. Od czasu śmierci ojca w 1737 roku mieszkał on w Lipsku, kształcąc się w Tomasschule, właśnie pod kierunkiem Jana Sebastiana, dzięki rekomendacji którego w roku 1743 został członkiem kapeli dworskiej w Dreźnie.

Utrzymana w formie *da chiesa Sonata* BWV 1027 to spójne zestawienie czterech odmiennych muzycznych światów i afektów: lirycznej, wręcz pastoralnej części pierwszej, tanecznej części drugiej, tajemniczej, brzmiącej nieco jak pełen napięć harmonicznym kontrapunkt do nieistniejącej melodii, części trzeciej; wreszcie polifonicznego i pełnego entuzjazmu fugowanego finału.

Mimo że *Sonatę G-dur* Jana Sebastiana Bacha i *Sonatę C-dur* Wq. 136, skomponowaną w 1745 roku przez jego syna Carla Philippa, dzieli zaledwie kilka lat, reprezentują one zupełnie odmienne stylistyki. O ile utwór ojca charakteryzuje wyraźny rys intelektualny, zamknięty w ramach tradycyjnej formy *da chiesa*, z racji równorzędnej trzygłosowości zmuszający niekiedy do wręcz obiektywnej interpretacji, o tyle utwór syna to doskonały przykład zjawiska zwanego *Empfindsamer Stil*, stylu sentymentalnego, wyraźnie ukierunkowanego na ekspozycję pierwiastka emocjonalnego. Najdobitniej tę ideę odzwierciedla finałowe *Arioso*, gdzie napotykamy liczne *appoggiatury*, nieregularność w budowie fraz, czy użycie tak zaskakującej, ekspresyjnej, a jednocześnie „zadumanej” pauzy generalnej. Z trzech sonat, skomponowanych przez Carla Philippa na wiołę da gamba, Wq. 136 wydaje się jednocześnie najsilniej nastawiona na „sprawienie przyjemności”; wyraźnie zarysowują się tu

również cechy stylu *galant*: przejrzysta, homofoniczna faktura, dominacja pierwiastka melodycznego, czy lekkość i elegancja, obecna nawet w najbardziej wirtuozowskich fragmentach utworu. Podobnie jak *Sonata G-dur* Christiana Wilhelma Poddbielskiego, *Sonata C-dur* strukturalnie nawiązuje do trzydziestoletniego modelu „berlińskiego” (z tą drobną różnicą, że finał nie jest w tempie szybkim, lecz umiarkowanym). Nie jest dziełem przypadku, iż wszystkie trzy sonaty na wiołę da gamba C.Ph.E. Bacha powstały podczas jego pobytu na dworze Fryderyka II, a obecność tamże do roku 1763 jednego z ostatnich wirtuozów gamby, Ludwiga Christiana Hesse, daje niemal pewną odpowiedź na pytanie, dla kogo wspomniane utwory mogły być komponowane – wszak to właśnie z myślą o Hessem wszystkie swoje gambowe koncerty i sonaty pisał Johann Gottlieb Graun.

Niniejsza płyta to symetryczne zestawienie twórczości dwóch muzycznych rodów: tego największego, bez którego trudno nam wyobrazić sobie dziś historię muzyki nowożytnej – rodu Bachów – oraz niemal całkowicie zapomnianego i zepchniętego na margines świadomości, mającego polskie korzenie rodu Poddbielskich. W tej z pozoru nierównej konkurencji nie ma zwycięzców i przegranych; są w zamian cztery wyjątkowe osobowości – każda zanurzona w swoim czasie, operująca indywidualnym stylem wypowiedzi i przekazująca za pomocą dźwięków najważniejsze dla siebie idee. Jan Sebastian Bach oraz Christian Poddbielski, zakorzenieni w tradycji, komponujący na wiołę da gamba, instrument

uznany za doskonały, wręcz boski, najbardziej zbliżony do ideału głosu ludzkiego. Carl Philipp Emanuel Bach oraz Christian Wilhelm Podbielski, patrzący w przód, poszukujący w muzyce nowego przesłania i nowych idei, komponujący na violę da gamba, instrument już „niemodny”,

zbyt cichy i subtelny, który jeszcze tylko dzięki ich twórczości będzie mógł wypowiedzieć w nowym języku choć parę krótkich zdań, nim na długi czas całkowicie zamilknie...

Krzysztof Firlus

In 1741 the outstanding Swiss mathematician Leonhard Euler published the paper ‘Solutio problematis ad geometriam situs pertinentis’. It contained the solution to the ‘Seven Bridges of Königsberg’ problem which the city’s inhabitants failed to solve. The question was ‘can one devise a walk along the seven bridges linking the city’s districts (*Nördliches Ufer, Insel Kneiphof, Südliches Ufer, Insel Lomse*) with an island on the Pregel River that would cross each of those bridges once and only once?’. Euler proved that the problem has no solution because of the uneven number of the endpoints of the bridges. His analysis, carried out on a pattern drawn on a map, laid the foundations of a new field of mathematics (and today’s IT), known as graph theory.

In the same year, also in Königsberg, the youngest of the twelve children of the Polish-born Prussian organist Gottfried Podbielski, Christian Wilhelm, arrived into the world. Regrettably,

we have scarce knowledge about his life. At 16, he began theological studies and in 1763 he succeeded his father in the post of cathedral organist. He also lectured on music theory at Königsberg University, at which none other than Immanuel Kant was, as of 1770, in charge of the faculties of logic and mathematics. It is quite likely, therefore, that the two men met at some stage.

The students in Podbielski’s counterpoint class included Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, who later became a famous Romantic poet and writer. He was also a lawyer, as well as composer and music critic. He contributed, under the pen-name ‘Johann Kreisler’, to the ‘Leipziger Allgemeine Zeitung’ and was known as a staunch advocate of Bach’s music, which was somewhat forgotten at the time. Hoffman made a name for himself not only as the author of the short story *The Nutcracker and the Mouse King* and one of the forerunners of the fantasy and Gothic

horror but also as the composer of *Undine*, the first Romantic opera. He was also known to be an excellent story teller, inspiring Jacques Offenbach's opera *The Tales of Hoffmann*.

Christian Wilhelm Podbielski is mentioned in Hoffmann's satirical novel *Lebensansichten des Kater Murr* (The Life and Opinions of the Tomcat Murr), which in turn inspired Robert Schumann (8 piano miniatures *Kreisleriana*) and Johannes Brahms (works signed 'Johannes Kreisler, jun.').

Christian Wilhelm Podbielski's legacy includes two collections of piano sonatas (12 in total, published in 1780 and 1783 in Riga) and *Miniatures for harpsichord and voices* (published in 1783 in Königsberg). The Sonata in G major, featured on this recording, is the composer's only work for solo viola da gamba, an instrument which was being gradually replaced by the cello at the time and therefore its popularity was on the wane. The work's autograph manuscript was destroyed during World War II. Fortunately, it has survived in a copy made by the German cellist Franz Kirchberger.

In terms of its style and formal design, the sonata draws on the *galant* style that was developed by Berlin composers, notably Carl Philipp Emanuel Bach. The pattern of the movements (slow-fast-fast) is typical of the so-called Berlin sonata, favoured by the musicians at the court of King Frederick the Great. There is no evidence of Podbielski playing the viola da gamba himself, yet his Sonata is notable for its highly virtuosic and idiomatic treatment of the instrument.

It would be interesting to know for whom Christian Podbielski wrote his four-movement Sonata in A major for viola da gamba and basso continuo (of the *da chiesa* type). He was Christian Wilhelm's uncle and served as organist at two Königsberg churches, the Altstadt Church and the church in the Löbenicht district. In 1700 he enrolled at the city's Albertus University, which was founded in 1560 by King Sigismund Augustus of Poland. In 1731 he took up the post of organist at the Cathedral dedicated to the Virgin Mary and St. Adalbert. Polish Evangelical services were held there from the 16th to 18th centuries, conducted by the clergy from the St. Nicolaus Church in the district of Steindamm.

Given our knowledge of the instrument and the expert use of double stops and even chords in the Sonata, it is reasonable to infer that the composer, or someone in his close circle, knew the secrets of playing the viola da gamba. It is worth mentioning that Polish King, Stanisław Leszczyński, who resided in Königsberg from 1733 to 1736 (when he abdicated), enjoyed playing the soprano version of the consort. His original gamba is in the collection of the Czartoryski Museum. It is likely therefore that he could also play the bass viola da gamba. There is, however, no evidence that this Telemann-style piece was written for the king.

While the manuscripts of the above-mentioned compositions are no longer extant, the Sonata in G major for viola da gamba and harpsichord obbligato BWV 1027 is the only one of Johann Sebastian Bach's three compositions

for this complement of instruments to have survived in manuscript form. Even so, there are some doubts relating to the work. The first one concerns chronology. With the composer's Trio Sonata in G major for two transverse flutes and basso continuo BWV 1039 being based on exactly the same material, an inevitable question arises as to which version was the original and which was its transcription.

The other doubt refers to the time and place of its composition. Until recently, it was believed to have been written during Bach's stay in Köthen in 1717–1723, most probably for his friend, Christian Ferdinand Abel, an excellent gambist and cellist of the Hofkapelle in Köthen. According to a more likely source, however, the three sonatas for gamba and harpsichord were penned around 1740 in Leipzig, where Bach resided in 1723–1750. It may be assumed that they were written for Christian Ferdinand Abel's son, Carl Friedrich, who is regarded as the last virtuoso of the viola da gamba. After his father's death in 1737, he lived in Leipzig and studied at the Thomasschule under the guidance of Bach, thanks to whose recommendation he became a member of the court chapel in Dresden in 1743.

Cast in the *da chiesa* form, Sonata BWV 1027 represents a coherent blend of four different musical worlds and affections. The lyrical, thoroughgoing pastorale of the first movement is followed by a dance-like and mysterious second movement. The third movement sounds like a counterpoint to a non-existent melody, filled

with harmonic tensions, and the polyphonic fugal finale is bursting with enthusiasm.

Even though Bach's Sonata in G major and the Sonata in C major Wq. 136, written in 1745 by his son Carl Philipp Emanuel are separated by no more than several years, they represent entirely different styles. The father's composition has an evident intellectual trait which is contained within the traditional *da chiesa* form. Its structural pattern, based on three equal parts, sometimes steers performers towards objective interpretation. In contrast, the son's composition is an excellent example of the sentimental style (*Empfindsamer Stil*), in which the primary role is assigned to the emotional element.

This is particularly evident in the final *Arioso*, with its plentiful *appoggiaturas*, irregularity in the construction of phrases and the use of the surprising, highly expressive and at the same time 'pensive' general pause. Of Carl Philipp Emanuel's three sonatas for viola da gamba, Wq. 136 seems to stand out as the one designed to give listeners sheer pleasure with its element of *galant* style: a lucid, homophonic texture, the dominance of melody, as well as a lightness and elegance that is present even in the work's most virtuoso fragments.

Like Christian Wilhelm Podbielski's Sonata in G major, C.P.E. Bach's Sonata harks back in its structure to the three-movement Berlin model (a slight difference being that the finale is in moderate rather than fast tempo). It is no coincidence that all three C.P.E. Bach's sonatas for viola da gamba were written during

the composer's stay at the court of Frederick II. One of the last virtuosos of the viola da gamba, Ludwig Christian Hesse, was also among the court musicians there (until 1763). It seems almost certain therefore that it was for him that all these works were composed. Incidentally, Johann Gottlieb Graun, too, wrote all of his concertos and sonatas for viola da gamba with Hesse in mind.

The present CD is a combination of works by members of two musical families, the greater one, without which one cannot imagine the history of modern music (the Bach family), and the Podbielski family with Polish roots, almost totally forgotten and pushed to the sidelines of consciousness. There are no winners and losers in this seemingly uneven competition. What we have are four extraordinary figures, each

immersed in their time, communicating the ideas they cherished the most through music, in individual styles. Johann Sebastian Bach and Christian Podbielski, rooted in tradition, composed for viola da gamba, an instrument that was considered a model of perfection, an almost God-like creation which was the closest to the ideal of the human voice. Carl Philipp Emanuel Bach and Christian Wilhelm Podbielski looked into the future, searching for a new message and new ideas in music. For them the viola da gamba was already an 'unfashionable' instrument, too quiet and subtle. It was an instrument that only in their music could communicate in a new language, even if in only a few short phrases, before it fell silent for a long time.

Krzysztof Firlus

Anna FIRLUS koncertuje jako solistka i kameralistka, zarówno na organach, jak i na klawesynie, sięgając po repertuar od renesansu po współczesność. Jest członkinią {oh!} Orkiestry Historycznej, a także współzałożycielką Zespołu Muzyki XVII i XVIII w. Extempore oraz Ensemble Chimérique. Współpracuje ponadto z wieloma zespołami zajmującymi się wykonawstwem muzyki

dawnej, m.in.: Capellą Cracoviensis, Musicaicum, Polską Orkiestrą XVIII w., Capellą 1547 czy Flori Pari. Występuje na licznych festiwalach krajowych i zagranicznych, takich jak: Mixtur im Bass, Großräschener Orgelkonzerte, Letni slavnosti stare hudby w Pradze, Festiwal Zamkowy w Brühl, Międzynarodowy Festiwal Bachowski w Świdnicy, All'improvviso, Musica Poetica

w Tarnowie, Muzyka na Szczytach w Zakopanem czy Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej Gaude Mater.

Anna Firlus ukończyła Akademię Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie organów prof. Juliana Gembalskiego oraz w klasie klawesynu prof. Marka Toporowskiego. Uczestniczyła w licznych kursach poświęconych interpretacji muzyki organowej, klawesykowej i kameralnej, prowadzonych przez wybitnych profesorów, takich jak Jean-Luc Perrot, Christoph Bossert, Christoph Grohmann, Bernhard Hass, Maija Lehtonen, Ludger Lohmann, Anthony Spiri, Aline Zylberajch, Władysław Klosiewicz, Leszek Kędracki czy Rachel Podger.

Anna Firlus jest wykładowcą w klasie historycznych praktyk wykonawczych w Akademii Muzycznej w Katowicach.

Anna Firlus has developed a career as a soloist and chamber musician both as an organist and harpsichordist. Her wide-ranging repertoire spans music from the Baroque to the present. She is a member of {oh!} Orkiestra Historyczna (Historical Orchestra), and a co-founder of Extempore Ensemble of 17th and 18th Century Music and of Ensemble Chimérique. She also works closely with such early music ensembles as Capella Cracoviensis, Musicaicum, Polish Orchestra of the 18th century, Capella 1547 and Flori Pari. She has been invited to perform at numerous festivals in Poland and abroad, including Mixtur im Bass, Großräschener Orgelkonzerte, Letni slavnosti

stare hudby in Prague, Castle Festival in Brühl, the International Bach Festival in Świdnica, All'improvviso, Musica Poetica in Tarnów, Music on the Heights in Zakopane and the Gaude Mater International Festival of Sacred Music in Częstochowa.

Anna Firlus is a graduate of the Karol Szymanowski Music Academy in Katowice, where she studied organ performance with Professor Julian Gembalski and harpsichord with Professor Marek Toporowski. She participated in many masterclasses in the interpretation of organ, harpsichord and chamber music given by such outstanding musicians as Jean-Luc Perrot, Christoph Bossert, Christoph Grohmann, Bernhard Hass, Maija Lehtonen, Ludger Lohmann, Anthony Spiri, Aline Zylberajch, Władysław Klosiewicz, Leszek Kędracki and Rachel Podger.

Anna Firlus is a lecturer in the class of historical performance practice at the Music Academy in Katowice.

Krzysztof FIRLUS – muzyk, z powodzeniem łączący karierę gambisty oraz kontrabasisty, koncertujący na obu instrumentach zarówno w charakterze solisty, kameralisty, jak i muzyka orkiestrowego; wychowanek Uniwersytetu Mozarteum w Salzburgu (klasa prof. Vittorio Ghielmiego) oraz Akademii Muzycznej w Katowicach (klasa prof. Marka Caudle'a).

Na stałe związany z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach, {oh!} Orkiestrą Historyczną, Ensemble Chimérique oraz Zespołem Muzyki XVII i XVIII w. Extempore. Koncertował ponadto m.in. z Kwartetem Śląskim, Le Poème Harmonique, BachAkademie Stuttgart, Markiem Toporowskim, Martyną Pastuszką czy Marcinem Świętkiewiczem.

Krzysztof Firlus jest laureatem programu stypendialnego „Młoda Polska” oraz konkursów instrumentalnych, zarówno międzynarodowych (w Andernach, Brnie, Wrocławiu, Żorach), jak i ogólnopolskich (w Poznaniu, Łodzi, Dąbrowie Górniczej). Spośród jego licznych nagrań płytowych wymienić można m.in. CD *Muzyka Francuskich Mistrzów – Muzyka Zamku Warszawskiego* z {oh!} Orkiestrą Historyczną (partia solowa w koncercie na violę da gamba *Le Phénix* M. Corrette), *Tansman – od tria do oktetu* z Kwartetem Śląskim, *Barok Progresywny* z Nikola Kołodziejczyk Orchestra (nagroda „Fryderyk 2016”), *Music in Dresden in the Times of Augustus II the Strong* z Martyną Pastuszką oraz Marcinem Świątkiewiczem czy *Lithuanian birbynė and Seventeenth Century Music of Poland and Lithuania* z Markiem Toporowskim i zespołem Ensemble Reversio. W najbliższych planach artysty jest nagranie wraz z żoną Anną Firlus sonat na violę da gamba i basso continuo Carla Friedricha Abla ze zbiorów milickich, odkrytych w poznańskiej Bibliotece Uniwersyteckiej.

Krzysztof Firlus prowadzi intensywną działalność pedagogiczną, ucząc w klasie violi da gamba w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach oraz w klasie kontrabasu Akademii Muzycznej w Krakowie.

Krzysztof FIRLUS is pursuing a two-fold career, as a viola da gamba and double bass player, performing on both instruments as a soloist as well as in chamber ensembles and orchestras.

He studied the viola da gamba with Professor Vittorio Ghielmi at the Mozarteum University in Salzburg and with Professor Mark Caudle at the Music Academy in Katowice.

He has been associated with the National Polish Radio Symphony Orchestra in Katowice, the {oh!} Orkiestra Historyczna, Ensemble Chimérique and Extempore Ensemble of 17th and 18th Century Music. He has also performed with the Silesian Quartet, Le Poème Harmonique, BachAkademie Stuttgart, Marek Toporowski, Martyna Pastuszka and Marcin Świątkiewicz.

He has held a grant from the ‘Młoda Polska’ (Young Poland) scholarship programme and has won prizes at international and national competitions (Andernach, Brno, Wrocław, Żory, Poznań, Łódź, Dąbrowa Górnicza).

His extensive discography includes ‘Music by French Master – Music of the Warsaw Castle’ with the {oh!} Orkiestra Historyczna (solo part in the concerto for viola da gamba *Le Phénix* by Michel Corrette), ‘Tansman – from trio to octet’ (with the Silesian Quartet), ‘Progressive Baroque’ (with the Nikola Kołodziejczyk Orchestra); the ‘Fryderyk 2016’ Award of the Polish recording industry), ‘Music in Dresden in the Times of Augustus II the Strong’ (with Martyna Pastuszka and Marcin Świątkiewicz) and ‘Lithuanian birbynė and Seventeenth Century Music of Poland and Lithuania’ (with Marek Toporowski and Ensemble Reversio).

His forthcoming projects include a recording of Carl Friedrich Abel’s sonatas for viola da gamba and basso continuo (from the Milicz

collection discovered in the University Library in Poznań), with his wife, Anna Firlus.

Krzysztof Firlus pursues a teaching career as a member of faculty of the Music Academy

in Katowice (the class of viola da gamba) and the Music Academy in Kraków (the class of double bass).

© Magdalena Halas

CHRISTIAN PODBIELSKI (1683–1753)

Sonata in A-major for viola da gamba & basso continuo

1	Andante	4:08
2	Vivace	2:23
3	Largo	3:25
4	Tempo di menuetto	3:40

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Sonata in G-major for viola da gamba & harpsichord, BWV 1027

5	Adagio	3:54
6	Allegro ma non tanto	3:45
7	Andante	1:54
8	Allegro moderato	3:07

CHRISTIAN WILHELM PODBIELSKI (1741–1792)

Sonata in G-major for viola da gamba & basso continuo

9	Largo	4:01
10	Allegro non molto	4:13
11	Presto e scherzando	3:07

CARL PHILIPP EMANUEL BACH (1714–1788)

Sonata in C-major for viola da gamba & basso continuo, Wq. 136

12	Andante	4:26
13	Allegretto	6:55
14	Arioso	4:44

Total time: 53:48

Krzysztof Firlus viola da gamba

Anna Firlus harpsichord

